

Onderwerp: In Rotterdam geen plaats voor Zwarte Piet

Cluster: Maatschappelijke Ontwikkeling

Portefeuille: Welzijn, Samenleven, Sport, Digitale Inclusie

Portefeuillehouder: Faouzi Achbar MBA MSc

Van: R. Liu-van Dorp

Telefoon: 14 010

Uw kenmerk: 24bb007610

Ons kenmerk: M2411-2032 - 24bo008508

Datum: B&W 19 november 2024

Aan de gemeenteraad

Op 6 november 2024 stelde M.R. van Campenhout (BIJ1) ons schriftelijke vragen over In Rotterdam geen plaats voor Zwarte Piet.

Inleidend wordt gesteld:

BIJ1 staat sinds haar oprichting pal voor een racismevrij kinderfeest in Rotterdam. Het was een krachtig teken toen de gemeenteraad in 2022 de motie van NIDA 'Geen euro subsidie voor zwarte piet' aannam. Dit besluit, dat racistische karikaturen uitsluit van gesubsidieerde Sinterklaasvieringen, markeert een keerpunt in het streven naar inclusiviteit. Op basis hiervan stelde de wethouder een duidelijke richtlijn op die geldt voor alle Sinterklaasfeesten met gemeentelijke steun:

Geen traditionele "zwarte piet", d.w.z. niet zwart geschminkt, met rode lippen, een afro pruik, oorringen en met een karikaturaal accent. Opties zijn: gekleurde pruiken of geen pruiken en geschminkt met roetvegen of in allerlei kleuren (die niet egaal donker of zwart zijn).

Op 29 november 2022 is er een brief verzonden aan alle wijkmanagers om bij het verlenen van subsidies erop toe te zien dat deze richtlijn in de wijken van Rotterdam uitgevoerd zou worden. Zowel in 2022 als in 2023 hebben signalen Rotterdam BIJ1 bereikt dat op verschillende plekken in Rotterdam deze richtlijn niet gevolgd wordt. In 2023 is de wethouder door Rotterdam BIJ1 gewezen op het niet naleven van deze richtlijn en is de wethouder gevraagd op te treden.

We gaan nu weer richting november/december en als Rotterdam BIJ1 maken we ons zorgen over de Sinterklaasfeesten die in de stad georganiseerd gaan worden en hebben vragen aan de wethouder.

Afsluitend wordt gesteld:

De motie was een belangrijke stap in de richting van een racisme vrij kinderfeest. Laten we met elkaar voor zorgen dat het niet alleen woorden zijn maar dat we deze omzetten naar daden. De Rotterdamse kinderen verdienen het.

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Is de wethouder bereid de richtlijn rondom Piet met een begeleidende brief waarin aangegeven wordt hoe niet naleven gehandhaafd zal worden verzenden naar alle welzijnspartijen, speeltuinen en andere gesubsidieerde instellingen?

Vraag 2:

Kan de wethouder Opzoomer mee instrueren deze stukken voor te leggen aan iedere aanvrager die subsidie aanvraagt via wijkbudgetten voor Sinterklaasvieringen?

Antwoord op vragen 1 en 2:

De afgelopen jaren zijn de volgende acties ondernomen:

- 2017: Gemeente faciliteerde gesprek tussen SNIC (centrale intocht) en RUTU Rotterdam. Zij sloten het Pietenpact, met daarin een beschrijving van pieten en een afbouw over meerdere jaren.
- 2019: Landelijke intocht kent alleen nog roetveegpieten. Het college stelde in het kader van het beleid 'Relax. Dit is Rotterdam', dat het aan de samenleving is om te bepalen hoe de pieten eruit gaan zien en de gemeente faciliteert. Er zou voor de laatste keer een handvol Zwarte Pieten meelopen, maar SNIC besloot om het Pietenpact versneld door te voeren: alleen nog roetveegpieten. Dat is zo gebleven.
- 2020: Motie 'Geen Euro voor Zwarte Piet' aangenomen, gericht op o.a. lokale intochten en andere festiviteiten. Brief van wethouder Samenleven aan scholen en sportclubs van Rotterdam, om dit belangrijke signaal van de gemeenteraad mee te wegen in hun eigen beslissingen. Door COVID waren er geen intochten.
- 2021: Gesprek van wethouder Samenleven met gebiedscommissies en wijkraden over roetveegpiet, opgevolgd met een brief die nogmaals wees op de aangenomen motie.
- 2022:
 - o Brief aan wijkmanagers, omdat in dat jaar niet de gebiedscommissies maar wijkmanagers de bewonersinitiatieven beoordeelden. Dit keer steviger aangevuld met de genoemde richtlijn, wederom een verwijzing naar de motie, en praktische instructies waaronder een tekst voor in de beschikkingen.
 - o Binnen ambtelijke organisatie de richtlijn en raadsbesluit verspreid o.a. bij Opzoomer Mee.
- 2023:
 - o In artikel 15 van de Subsidieregeling bewonersinitiatieven Rotterdam staan weigeringsgronden. Naar aanleiding van de motie 'Een einde aan het subsidiëren van Zwarte Piet' werd daarin sub j toegevoegd: *"aanvragen worden in ieder geval geweigerd, indien het bewonersinitiatief door discriminerende of racistische uitingen tot uitsluiting van bewoners leidt."*
 - o Intern informatieblad Pieten Richtlijn 2023 breed verspreid.
 - o Voor het eerst in samenlevingsbeleid 'Samenleven in één Stad' vastgelegd en door raad vastgesteld dat er in het geheel geen Zwarte Pieten door de gemeente gefinancierd worden.
- 2024:
 - o Opnieuw verspreiding van het informatieblad met de richtlijn, o.a. in een nieuwsbrief, mailing aan dorps – en wijkraden, wijknetwerkers, wijkmanagers, aan Opzoomer Mee én berichtgeving op het ambtelijk intranet (RIO).

Er is dus binnen de gemeentelijke organisatie vol op ingezet om te onderstrepen dat er alleen nog festiviteiten met roetveegpieten worden gesubsidieerd.

Vraag 3:

Kan de wethouder de richtlijnen toevoegen aan beoordelingscriteria voor subsidies die aangevraagd worden voor Sinterklaasfeesten?

Antwoord:

De richtlijn is dat alleen Sinterklaasfeesten met roetveegpieten worden gesubsidieerd.

Vraag 4:

Kan de wethouder aangeven hoe toegezien gaat worden op de naleving van de richtlijn in Rotterdam en hoe dit proces in voorgaande jaren is verlopen?

Antwoord:

De dorps- en wijkraden hebben sinds dit jaar de bevoegdheid om een besluit te nemen op aanvragen op basis van de subsidieregeling bewonersinitiatieven. Het informatieblad is daarom ook verspreid onder de wijkraden. Verantwoording van toegekende of verleende subsidies geschiedt altijd volgens de geldende subsidieverordening en nadere regels. Er is geen aparte monitoring van de kleur van Pieten, maar doorgaans worden foto's ervan al snel verspreid op social media en zijn deze te zien voor (aanwezige) dorps- of wijkraadsleden, raads- en collegeleden, wijkmedewerkers en andere ambtenaren.

Vraag 5:

Kan de wethouder aangeven welke maatregelen genomen worden wanneer organisaties de richtlijnen niet toepassen? Waarbij we aan willen geven dat deze richtlijnen nu drie jaar bestaat en wij dat voldoende tijd vonden voor wennen en we de tijd voor waarschuwingen voorbij vinden.

Antwoord:

Wanneer er financiën zijn verstrekt en achteraf blijkt dat een partij zich toch niet aan de richtlijn houdt, dan gaat de betreffende afdeling in gesprek met de initiatiefnemer, zoals ook is gebeurd met één speeltuinvereniging in 2024. Er vindt in principe geen handhaving plaats in de vorm van terugvordering van middelen (van bewoners die die kosten mogelijk niet kunnen opbrengen). Het college is van oordeel dat het gesprek aangaan zorgt voor meer begrip en wederzijds respect tussen mensen en zodoende bijdraagt aan het toepassen van de richtlijn. Indien een initiatiefnemer zich dan nog niet aan de richtlijn wil houden, dan wordt er in het vervolg geen subsidie meer aan de betreffende initiatiefnemer verstrekt.

Overigens heeft het college geen zeggenschap over eventuele particuliere initiatiefnemers (o.a. na geldinzamelingsacties, winkeliersverenigingen, etc.) en hebben de dorps- of wijkraden de bevoegdheid om een besluit te nemen bij aanvragen op basis van de subsidieregeling bewonersinitiatieven.

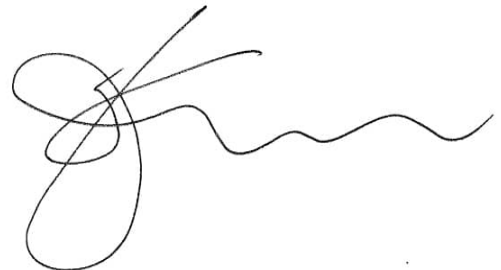
Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

C.J. Schouten